

17.10.2016

YM176/04/2016

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite
Hänvisning
MMM:n kirje Dnro MMM023:00/2011, pvm. 30.9.2016

Asia
Ärende
Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta sekä kalastuslain muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriö on viitekohdassa mainitulla kirjeellään pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta sekä kalastuslain muuttamisesta.

Ympäristöministeriö on jo aikaisemmassa asiaa koskevassa lausunnossaan todennut, että se pitää keskeisenä tavoitteena järjestää Tenojoen kalastus niin, että lohien, meritaimenen ja merinieriän kantojen hyvä tila voidaan saavuttaa ja ylläpitää, huomioiden samalla saamelaisten oikeudet.

Ympäristöministeriö pitää 30.9.2016 allekirjoitettua sopimusta hyvänä. Uuden sopimuksen avulla voidaan turvata Tenojoen vesistön vaelluskalojen ja etenkin lohikantojen biologista monimuotoisuutta ja kestävää käyttöä. Sopimuksen uudistamisen avulla lisätään hoito- ja käyttösuunnitelmien suunnitelmallisuutta ja joustavuutta, jolloin voidaan myös nopeasti reagoida kalakantojen tilan muutoksiin, ennakolta sovittujen toimenpiteiden avulla.

Teno on kalastoltaan yksi Suomen parhaiten seuratuista ja tutkituista joista. Vesienhoitosuunnitelmissa Tenojoen ekologinen tila on arvioitu erinomaiseksi ja sitä voidaan pitää lähes luonnontilaisena. Lohikantojen heikkoon tilaan vaikuttavatkin pääasiallisesti liian voimakas kalastus, joka kohdistuu erityisesti kalastuskauden alussa jokeen nouseviin suurikokoisiin lohiin.

Sopimuksen uudistaminen on erityisen tärkeää edellä mainituista syistä sekä siitä, että vanha sopimus ei vastannut NASCON suosituksia kalastuksen säätelystä. Sopimuksen tavoitteena on parantaa lohikalojen tilaa kymmenvuoden sisällä mm. vähentämällä kalastuskuolevuutta 30%:lla, etenkin kohdistamalla rajoituksia kalastuskauden alkuun ja osin myös matkailukalastukseen.

Ympäristöministeriö kiinnittää huomiota siihen, että Tenojoen kalastusta koskeva sopimus liittyy läheisesti kahteen perustuslain säännökseen, perustuslain 17 §:ään jonka mukaan saamelaisilla alkupe-
räiskansana on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä 20 §:ään joka asettaa
vastuun luonnosta ja sen monimuotoisuudesta kaikille, edellyttää julkiselta vallalta terveellisen
elinympäristön turvaamista ja vaikutusmahdollisuuden turvaamista omaa elinympäristöä koskevaan
päätöksentekoon jokaiselle. Ympäristöministeriö pitää ekologisista perusteista merkittäviä
kalastusrajoituksia välttämättöminä, jotta Tenojoen lohikalojen kannat saadaan elpymään. Saame-
laiskulttuurin ylläpitämisen ja kehittämisen kannalta Tenojoen perinteisellä kalastuksella on suuri
merkitys, minkä vuoksi tulee varmistaa myös perinnepyyntien harjoittaminen alueella siinä mitassa
kuin se ekologisesti perusteltujen kalastusrajoitusten kannalta on mahdollista.

Ympäristöministeriöllä ei ole huomautettavaa sopimukseen liittyvään *Lakiin kalastuksesta Tenojoen
vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaan-
saattamisesta ja soveltamisesta*. Samoin ministeriöllä ei ole huomauttamista *Kalastuslain* 4§, 78§ ja
118§ esitettyihin muutoksiin

Kansliapäällikkö

Hannele Pokka

Neuvotteleva virkamies

Penina Blankett

Tiedoksi:
Erityisavustaja Jyrki Peisa
LYMON yksiköt